

Whitepaper

Kennis delen voor jouw persoonlijke groei

Prince2 en RUP één plus één is drie

Trefwoorden

Projectmanagement, Methodes, Prince2, Softwareontwikkeling, RUP, Kwaliteit

Prince2

PRojects In Controlled Environments versie 2. Een Best Practice projectmanagementmethodiek onderhouden door de Office of Government Commerce (OGC). Kernpunten van Prince2 zijn:

- Business Case
- Product Based Planning
- Management by Exception

RUP

Rational Unified Proces. Een softwareontwikkelmethodiek ontworpen door Rational (inmiddels onderdeel van IBM). Kernpunten van RUP zijn:

- Iteratief werken
- Requirements Management
- Componentgebaseerde architectuur
- Prototyping
- Test het systeem
- Versiebeheer

IUP

IPROFS Unified Proces. Een door IPROFS op maat gesneden versie van RUP. De kernpunten van IUP zijn:

- Iteratieve, Use Case gedreven Software-ontwikkeling
- Multidisciplinaire Teams
- Effectief Requirements Management
- Efficiënte Communicatie
- User-Centered Design
- Visueel Modeleren
- Centrale Architectuur
- Meten = Weten
- Product-based planning

“You can only elevate individual performance by elevating that of the entire system.”

W. Edwards Deming.

RUP als defacto standaard voor softwareontwikkeling en Prince2 als breed geaccepteerde projectmanagementmethodiek zijn twee methodes die veel te bieden hebben. De twee methodieken overlappen op het gebied van projectmanagement. Juist omdat de twee methodieken een ander aandachtsgebied hebben is onze overtuiging dat de methodieken efficiënter worden en elkaar versterken mits goed toegepast.

Efficiënter door een juiste keuze of samenvoeging van documenten. Versterking doordat informatie uit bijvoorbeeld een RUP-document bijdraagt aan de kwaliteit van een Prince2-document.

“Best practice is een concept uit het managementwezen. Het concept gaat uit van het feit dat er, voor het bereiken van een bepaald resultaat, een methode bestaat die effectiever is dan een andere waarvan eerder uit de praktijk gebleken is dat deze tot dan toe het meest effectief, of effectief was. Het concept gaat eerder uit van ervaring, dan van theoretische modellen.”

Wikipedia

Introductie

Prince2 is een generieke methode om projecten, van welke aard dan ook, te laten slagen. Prince2 kan en wordt ook steeds meer toegepast als projectmanagementmethode buiten het ICT vakgebied.

Voor projectmanagement is Prince2 in Nederland een breed gedragen standaard die aan te passen is aan de behoefte. Prince2 is ook de standaard die we binnen IPROFS gebruiken voor projectmanagement.

RUP is juist een methode om softwareontwikkelprojecten te laten slagen. Deze methode is veel meer gericht op de werkzaamheden die specifiek zijn voor softwareontwikkeltajecten.

Als ontwikkelmethodiek heeft IPROFS het IPROFS Unified Process (IUP) ontwikkeld, een methodiek gebaseerd op het Rational Unified Proces (RUP) en op maat gesneden voor IPROFS. RUP is als basis gebruikt omdat we geloven in de kernpunten van RUP. RUP biedt een raamwerk dat uitstekend aan te passen is aan de organisatie.

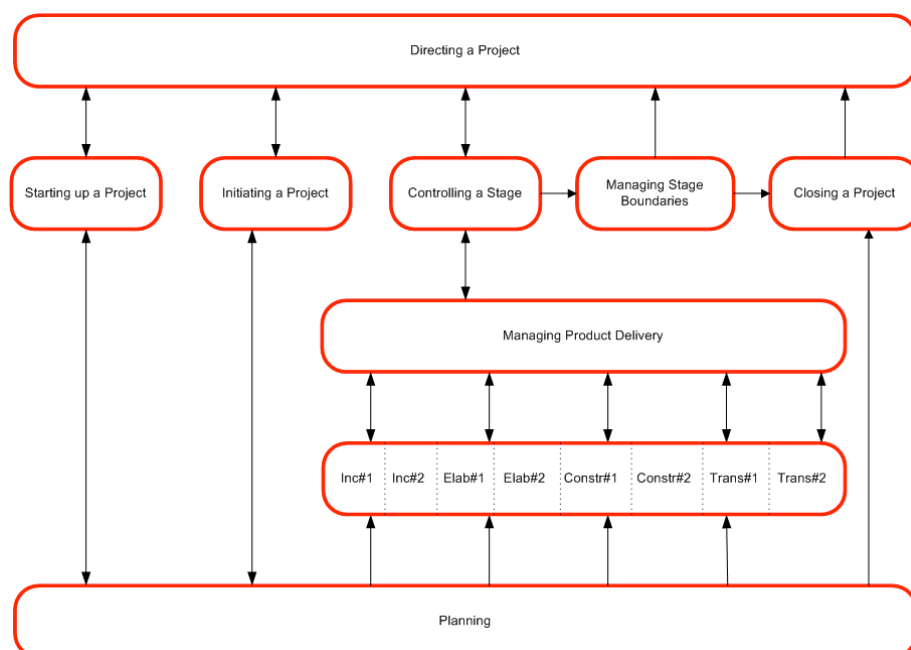
Dit document beschrijft de praktijk van IPROFS waar we in onze projecten IUP/RUP en Prince2 combineren tot één geheel.

Visie

Binnen IPROFS willen we zowel RUP als Prince2 gebruiken omdat we bij beide methodieken geloven in hun toegevoegde waarde. Hoe zijn deze methodieken het best te gebruiken waarbij de voordelen van beide methodieken behouden blijven?

Simpel gezegd kunnen RUP en Prince2 op drie verschillende manieren gecombineerd worden.

1. De mogelijkheid Prince2 als leidende methodiek te benoemen waarbij RUP alleen bij de softwareontwikkeling wordt gebruikt. Voor deze oplossing kan bijvoorbeeld RUP inhaken bij het proces Managing Product Delivery van Prince2. (Zie ook het derde item bij de referenties)

Afbeelding 1
Prince2 en RUP optie 1

“Het gezond verstand is van alle dingen op de wereld het gelijkmatigst verdeeld. Want iedereen vindt dat hij er zo goed van voorzien is, dat zelfs degenen die in iedere andere kwestie het moeilijkst tevreden te stellen zijn er nooit meer van willen dan ze er al van hebben..”

René Descartes

2. Een andere mogelijkheid is RUP als leidende methodiek te gebruiken waarbij Prince2 een aanvulling is op de RUP methodiek op het gebied van projectmanagement.

3. De mogelijkheid om de twee methodieken in elkaar te schuiven en telkens een ‘best of both worlds’ keuze of samenvoeging te maken.

Binnen IPROFS hebben we gekozen voor de laatste optie omdat die het meest flexibel is. Volgens ons halen de eerste twee opties niet het beste naar boven uit beide methodieken. Juist door de methodieken in elkaar te schuiven en telkens een keuze of samenvoeging te maken die ons op dat gebied het best helpt ontstaat een omgeving waarin zowel het projectmanagement als de softwareontwikkeling succesvol kunnen zijn

De kerngedachte is dat uiteindelijk een efficiënter proces ontstaat waarbij de twee methodes elkaar versterken. Efficiëntie wordt bereikt door de juiste documenten te kiezen of samen te voegen. Versterking wordt bewerkstelligd juist doordat de twee methoden duidelijk andere aandachtsgebieden hebben. Deze twee principes zullen hierna worden verduidelijkt.

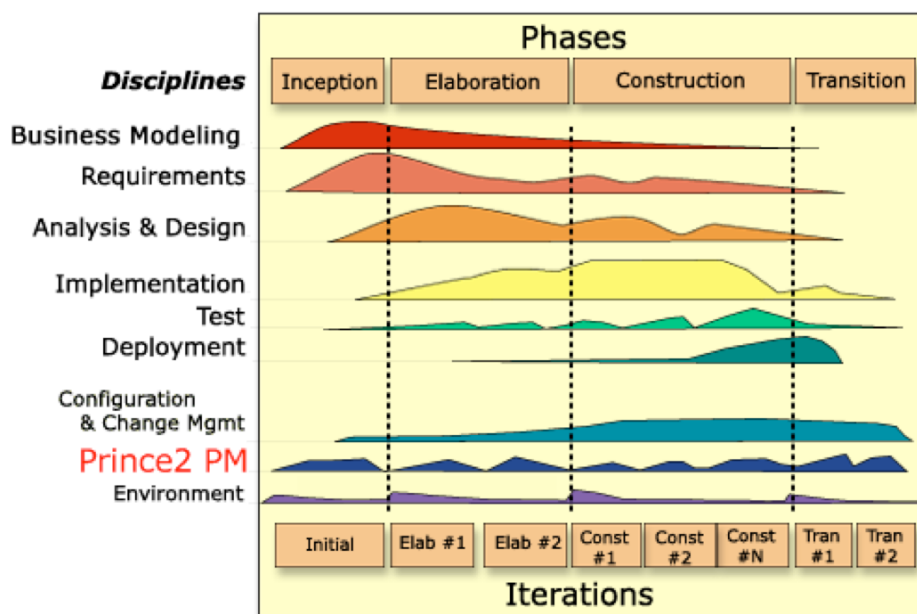
Praktijk

Prince2 is een generieke projectmanagementmethodiek die veel meer dan RUP gericht is op de communicatie met de omgeving van het project. Dit sterke element nemen we dan ook voor het merendeel over van Prince2.

Concreet betekent dit dat we voor de projectmanagementdiscipline Prince2 gebruiken en voor de overige disciplines RUP. Bij een meer gedetailleerde analyse komen een aantal interessante verschillen aan het licht in de werkwijzen van Prince2 en RUP.

Samenvoegen

Als we het Visie Document uit RUP vergelijken met het Projectvoorstel uit Prince2 dan is een duidelijk verschil het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden en hun belangen in het RUP Visie Document. Het Projectvoorstel nemen we als uitgangspunt omdat het een projectmanagement communicatie document is. Het Projectvoorstel vullen we vervolgens aan met de analyse van de belanghebbenden en hun belangen. Door de documenten te combineren is een beter document ontstaan, een Projectvoorstel++, en kunnen we het Visie document uit RUP laten vervallen.

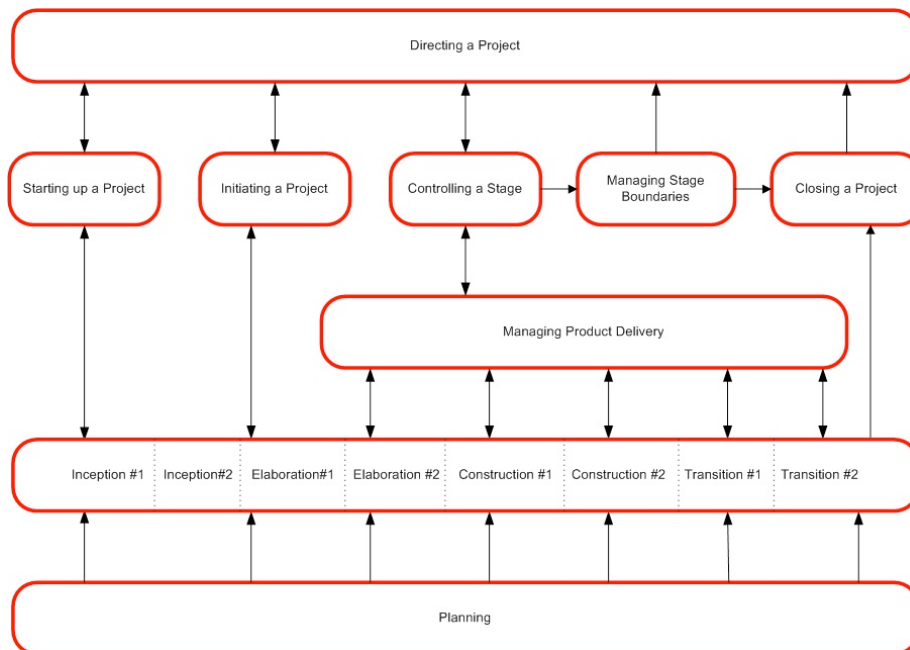

Afbeelding 2
Prince2 en RUP optie 2

“PRINCE2 is toepasbaar op alle projecten, en kent een grote mate van flexibiliteit. Aspecten van de methode die niet van toepassing zijn op (of niet nuttig voor) een bepaald project, kunnen overgeslagen worden.”

Wikipedia

Afbeelding 3
Prince2 en RUP optie 3

Een ander mooi voorbeeld is een vergelijking tussen het Software Development Plan uit RUP en het Projectinitiatiedocument van Prince2. In het Software Development Plan is veel meer aandacht voor het iteratief werken en wordt dit ook expliciet opgenomen in het Plan. In het Projectinitiatiedocument wordt hier veel minder aandacht aan gegeven. Door bij het opstellen van het Projectinitiatiedocument meer aandacht te geven aan het iteratief werken en aan de inhoud van de opeenvolgende iteraties ontstaat een duidelijker totaalbeeld van het project. Wederom kiezen we voor het Projectinitiatiedocument als leidraad omdat het projectmanagement communicatie betreft. Bij het opstellen geven we wel meer aandacht aan iteratief werken zodat een kwalitatief beter Projectinitiatiedocument ontstaat. In dit voorbeeld vervalt het Software Development Plan uit RUP als op te leveren artefact.

De samenvoegingen laten zien dat deze slag zowel efficiëntie brengt als versterking.

Ook op een ander vlak is verbetering te bereiken door het samenvoegen van de methodieken Prince2 en RUP. Dit komt heel

duidelijk naar voren bij het creëren en het iteratief bijwerken van het Use Case Model uit RUP. Het opstellen en bijwerken van dit document helpt bij het opstellen en bijwerken van de planning. Gevolg is dat door het gebruik van een Use Case Model een kwalitatief betere planning mogelijk is.

Fases en iteraties

RUP is in het bijzonder gericht op softwareontwikkeling. Een van de uitgangspunten van RUP is dat iteratief wordt ontwikkeld waarbij ervaringen uit iteraties worden meegenomen in nieuwe iteraties. Dit past uitstekend bij de methodiek van Prince2 waar een volgende fase pas op het einde van de voorgaande fase wordt gepland. Een fase in Prince2 komt in onze visie overeen met een iteratie in RUP. De RUP fases zijn daarbij een meer globale benaming van het stadium waarin de iteratie zich binnen een project in bevindt.

In afbeelding 3 is een visualisatie gemaakt van het in elkaar schuiven van de fases uit Prince2 en de iteraties uit RUP.

“It is not enough to do your best; you must know what to do, and then do your best.”

W. Edwards Deming

Terminologie

De laatste belangrijke stap is de keuze voor een eenduidig vocabulaire. Hierin is bij IPROFS de keuze gemaakt de termen uit RUP te gebruiken tenzij er een equivalent is binnen de Prince2 projectmanagementdiscipline. Zo gebruiken we een Projectvoorstel in plaats van een Visie Document en een Projectinitiatiedocument in plaats van een Software Development Plan. Daar waar binnen Prince2 geen termen beschikbaar zijn voert RUP de boventoon. Zo werken we met Use Cases en een Business Object Model.

Binnen IPROFS gebruiken we zoveel mogelijk Nederlandse termen voor de documenten omdat we voornamelijk Nederlandse klanten hebben. Bij het samenvoegen van de documenten met gebruikmaking van onze ervaring in projecten komen wij tot de volgende minimale set van artefacten die opgeleverd moeten worden bij een softwareontwikkelproject. In tabel 1 staat de minimale set van artefacten die volgens IUP benodigd zijn. De naam kan misleidend zijn omdat sommige documenten uit Prince2 en RUP zijn samengevoegd en onder de Prince2 noemer zijn opgenomen in de tabel, zoals bijvoorbeeld het Projectvoorstel dat is aangevuld met de analyse van de belanghebbenden en hun belangen.

Conclusie

Prince2 en RUP zijn twee methodieken die uitstekend op elkaar kunnen aansluiten. Het iteratieve werken van RUP past bijvoorbeeld goed bij het werken in fases bij Prince2. Door de twee methodieken te combineren ontstaat een werkwijze die zowel efficiënter is als een versterking biedt.

Efficiënter doordat bij het samenvoegen artefacts kunnen vervallen zoals het Visie document en het Software Development Plan uit RUP.

Versterking door enerzijds belangrijke elementen uit RUP artefacts toe te voegen aan Prince2 documenten, zoals het toevoegen van de belanghebbendenanalyse aan het Projectvoorstel. Anderzijds door het effectief inzetten van de twee methodieken. Zo zal het gebruik van een Use Case Model uit RUP een kwalitatief beter plan opleveren.

De combinatie levert dan ook een grote bijdrage aan onze doelstelling van het op een effectieve manier leveren van hoge kwaliteit softwareoplossingen.

Tabel 1
Minimale set van artefacts
volgens IUP

Prince2	RUP
Projectvoorstel	Businessarchitectuur
Projectaanpak	Business Domein Model
Business Case	Specificatiedocument
Risicologboek	Architectuurdocument
Projectinitiatiedocument	Broncode
Projectplan	Build & Deploy script
Issue- en Kwaliteitslogboek	Build Package
Faseplan	Deployment Instructies
Werkpakket	Testrapporten
Voortgangsrapport	Deployments
Afwijkingsrapport	
Afwijkingsplan	
Fase-eindrapport	
Projecteindrapport	
Leerpuntenrapport	
Aanbevelingen voor vervolgacties	

Informatie

Voor meer informatie over **IPROFS**, kunt u ons bereiken op +31 – (0)23 – 5476369. Voor informatie op het internet ga naar: www.iprofs.nl

Referenties

1. **Rup op Maat**
Remi-Armand Collaris, Eef Dekker
ISBN 978 90 12 12602 1
2. **Managing Successful Projects with PRINCE2**
Office of Government Commerce
ISBN 0 11 330891 4
3. **Prince2 and RUP: Loose Coupling Works Best**
Norland, Russel, The Rational Edge, april 2003
<http://tinyurl.com/6rvvub>
4. **RUP in the dialogue with Scrum**
Joe Krebs
<http://tinyurl.com/5dtx36>
5. **Using DSDM and Prince2**
DSDM Consortium
<http://tinyurl.com/6qpwrq>
(registratie verplicht)

Auteur

Lukas Gommers

Lukas Gommers is projectleider bij IPROFS. Na zijn studie Bedrijfskunde aan de Hogeschool Holland is hij aan de slag gegaan bij een grote financiële instelling. Hier is hij al vroeg met Java in aanraking gekomen. Lukas heeft dan ook een ruime ervaring in het opzetten en leiden van ICT-projecten met name op het gebied van Java.

Voor meer informatie over IPROFS en wat we voor u kunnen betekenen ga naar: www.iprofs.nl